

Kommentar til Information op til Forsvarsforligshandlingerne:
At have eller ikke have en dansk hær

Ungliberale ønsker værnepligten væk, fordi den er et uacceptabelt indgreb i individets frihed. Nogle folk i forsvaret og andre i Finansministeriet ser sultne på de penge, som frigøres, hvis hæren reduceres til, hvad den kan rekruttere fra gaden. Andre igen har lært udenaf, at værnepligt er umoderne, fordi den angiveligt ikke kan levere motiverede og godt uddannede soldater, noget som nok ville undre en israeler. Ingen synes at ville erkende, at spørgsmålets kerne er, om lille Danmark ønsker at opretholde en national hær.

Ved at suspendere værnepligten fjerner man den privilegerede adgang, som Forsvaret i dag har til at præsentere sig selv som en god arbejdsplads for en stor del af de unge danske mænd. Værnepligten sikrer mulighed for bred rekruttering og for også at kunne tiltrække kvalitet. At suspendere den vil få meget betydelige negative virkninger på organisationens muligheder for at løse sine opgaver.

Denne adgang er vigtig for alle tre værn, men specielt for det personeltunge værn, hæren, der i langt overvejende grad henter sine ansatte direkte gennem værnepligten. Det gælder værnets officerer, sergenterne og de faste konstabler. Det gælder også den store gruppe, som gennem værnepligten præsenteres for muligheden af en velbetalt tur til udlandet, før de starter deres liv som voksne. Det er denne sidste gruppe ex-værnepligtige, der leverer hærens evne til at fortsætte i internationale operationer.

Hvis man fjerner hærens mulighed for gennem praksis at præsentere arbejdspladsen for de mulige ansatte, kommer værnet i samme umulige situation, i samme akutte rekrutteringskrise, som andre hære i Vesteuropa. I 1970'erne, hvor man sidste gang forsøgte at rekruttere nogle flere kvalificerede kontraktmenige til hærens stående styrke, kunne det ske via værnepligten. På trods heraf var "fangsten" meget begrænset. Hvis man tager udgangspunkt i hollændernes erfaring, Hollands 3 gange større befolkning og størrelsen af dets nuværende hær- og marineinfanteristyrker, vil det *maksimalt* være muligt at rekruttere og fastholde nok til at bemane en – lille – brigade, dvs. måske godt tusinde til halvandet tusinde kvalificerede unge danskere til menigstillingerne.

En hærs størrelse samt intensiteten og realismen af dens øvelsesaktiviteter bestemmer, om den har nok "praktikpladser" til officerer og nøglekadrer fra sergentgruppen, så den forbliver "selvbærende", d.v.s. kan levere ledende personel med praktisk indsigt og erfaring til sin egen støttestruktur, specialskoler, samt til nationale (og internationale) stabe og chefsstillinger. Således er Luxembourgs hær – små tusinde soldater fra en befolkning på en ½ million - for lille til at blive selvbærende. Den er helt afhængig af andre landes skoler og støttestrukturer. Den vil aldrig være i stand til at levere en professionel stabsofficer eller militær leder til internationale eller nationale stillinger. At officerer og ledende sergenter med utilstrækkelig praktisk erfaring er farlige for deres soldater, allierede og lokalbefolkningen i internationale operationsområder - som en kun teoretisk uddannet læge er farlig for sine patienter - er indlysende.

Disse betragtninger leder til følgende spørgsmål til tilhængerne af suspension af værnepligten:

- Er man parate til at acceptere en luxembourgsk afgivelse af suverænitæt ved at man gør sig helt afhængig af udenlandske støttestrukturer - og alligevel aldrig udvikle nogen højere officerer med en praktisk og bredere professionel indsigt?
- Er man parate til at acceptere, at man ikke bliver i stand til opretholde selv det nuværende bemandingsniveau i Jæger- og Frømandskorpserne, på et tidspunkt, hvor der er særdeles gode grunde til at udvide dem?
- Er man parate til at acceptere, at Danmarks muligheder for at deltage i internationale operationer bliver drastisk formindskede? Dette skal ses i sammenhæng med, at denne verdens problemer skal løses på landjorden, hvor mennesker bor og laver problemer. Flåden og flyvevåbnet kan kun sikre transporten af folk derhen – og for flyvevåbnets vedkommende også bombe, hvilket ofte er en lidt vel drastisk type problemløsning.
- Vil man forsøge at gennemføre en supplerende rekruttering i de nordiske nabolande, hvis de tillader dette, for at komme op på og fastholde en selv bærende strukturstørrelse?
- Vil man acceptere at gå over til engelsk som anvendt sprog i enheder, skoler og stabe, så man – som briterne – kan rekruttere nepalesere og fijier, der sendes hjem efter tjeneste?
- Eller vil man som andre immigrationslande tillade rekruttering i den tredje verden, hvorefter dansk militærtjeneste bliver en vej til integration og statsborgerskab her i landet?
- Vil man acceptere, at en meget stor del af de bedste af de soldater, der tegner kontrakt, placeres i en pulje af specialiseret vagtpersonel på døgtjeneste til støtte for Kongehuset og turismen i København og ikke er til rådighed for løsningen af andre opgaver?